

39.

1./ Alsó légutak, tüdő fejlődése

- endodermalis hám
- előbél garati részén ventralis hammegvastagodás-> laryngo-trachealis vályú- hám alja zsákszerűen lefelé türemkedik, alsó vége kettéválk, a szívtelep mögé kerül, betüremkednek a mellúri coelomába
felső rész: gége hámja, lgcső, főhörgők, hörgők tüdő hámja, hám sorozatos bimbózással oszlik
- 2. hó- felső részt hámoszlop tömíti, de felszívódik
- váz és izomzat-> kopolytyúvek mesenchimájának törbe növéséből, 2,3. kopolytyúv elülső végeit összekötő mesenchyma copula. furcula-> epiglottis, plicae aryepiglottis, cartilago arytenoidea(+ nyelv)
- 4.-5 kopolytyúv mesenchymája-> cart. thyroidea- cart cricoidea, arytenoidea alja, trache porcai-> ismeretlen
- gégeizmok:4-5 kopolytyúv-> n.X, n. XI
- tüdőt is mesenchyma tömörülés övezi
- 1.-4. hó: pseudoglandularis periódus-> term. bronchiolusokig
- 4-7. hó: canalicularis fázis-> hámcsövek osztódása, proliferáció, canalisatioja, bronchiolus resp.-ig
- 7-9. hó: saccularis periódus-> primitív alveolusok+ kapcsolat a pulm. kapill.
- 36. héttől születésig-> alveolaris periódus-> differenciáció, alveolaris hám vékonyodik, capilláris borítja, surfactant
zárt folyadékrendszer
- első légzés: teret tágítja, magzatvíz-> folyadékfilm lesz, majd felszívódik

2./ Vörös csontvelő, vvt, thrombocyták fejlődése

- vörös csontvelő:
 - mesenchymasejtekből: - hemopoeticus állomány kötőszövetes váza: rácsrostok, reticulumsejtek, zsírsejtek, makrofágok
velőüreg->periferiás részen mezőkben a hemopoeticus állomány-> középen : artérák egy centralis véna körül-> csontvelőszinuszok folynak bele
 - vérsejtek képzése: hemopoeticus állományban-> CFU(colon forming unit)-> pluripotens kolóniaképző egység(kölsőre a lymphocitákhoz hasonlít)
 - CFU-ból multipotens őssejtek: myleoid/lymphoid
 - progenitor sejtek: magas mitotikus aktivitás, elköteleztett sejtek
 - CFC: colon forming cells
 - CFC-E : eritrocytaképes
 - CFC-Meg: megakariocytaképes
 - orecurorsejtek(blastok):erithroblast és megakaryoblast
- VVT képzés(eritropoezis):
 - proerythroblastok(nagy, majuk kerek, cytoplasma basophil, több magvacska)-> basophil erythroblast(kromatin rögzesebb, plasma basophilebb, riboszómák, Hb)-> polychromatophil eythroblast(mag zsugorodik, még basophilebb)-> normoblast(mag zsugorodik, nem basophil, acidophil, HB)-> reticulocyt(mag kilőködik, vérbe jut)-> erythrocyta
- Trombopoezis:
 - promegakaryocita-> megakaryocita (50-70mikrométer, szélén állábak, eosinophil plasma, lebonyezott mag)-> plazma lefűződése-> thrombocyták

3./Gát(perineum)

- szorosabb értelemben: rima pudendi és anus között, esetleg bulbus penis és anus között

- tágabb értelemben rombusz alakú terület: elől: symphysis, elől oldalt: os pubis , ülőcsont szára, oldalt: tuber ischiadica, oldalt hátul: lig. sacrotuberale, hátul: keresztcsont- farokcsont
- regio analis:
 - m. levator ani csúcsán-> anus-> körülötte m. sph. ani ext.-> centrum tendineum és lig. anococcyteum felé
 - fossa ischiorectalis
 - IMI RAJZA!!!
- Regio urogenitalis
 - diaphragma urogenitale-> m. transversus perinei profundus
 - ettől felszínesen:
 - ◆ m. bulbospongiosus(beforítja a bulbus vestibulit, gl. vestibularis majort) centrum tendineum-> tunica albuginea
 - ◆ m. ischiocavernosus(crus clitoridist fogja körbe) , ülőcsont alsó szára-> clitoris töve
 - ◆ m. transversus perinei spf., centrum tendineum-> tuber ischiadicum
 - férfiban: m. bulbospongiosus: hátulsó rostok: centrum tendineum, elülső rostok: raphe bulbospongiosi-> ejaculációnál ritmusosan támogat

4./ Aorta abdominalis

- Th 12- L4
- fali ágak:
 - a phrenica inf.: a. suprarenalis superior
 - aa. lumbales(4)
 - a sacralis media
- páros zsigeri ágak:
 - a. suprarenalis media
 - a. renalis(L1): -a. suprarenalis inf.
 - a. test.et ovarica(m. psoas majoron)
 - ◆ ureterrel kereszteződik(ureter hátul)
 - ◆ funiculus spermaticus/lig. suspensorium ovarii
- páratlan zsigeri ágak: Truncus coeliacus, a. mesenterica sup. et inf.

5./Fogak, vér, idegellátása, szövettana

- dentes
- arcus dentalis sup et inf.
- dentes decidui: 20
 - |2-1-2
- dentes permanentes(32)
 - |2-1-2-3
- corona dentis
- collum dentis
- radix dentis(1,2,3)-> canalis radialis dentis-> foramen apicis dentis
- cavum dentis(pulpa dentis)
- Dentes permanentes:
 - dentes incisivi:
 - ◆ véső alakú korona
 - ◆ labialis felszín domború
 - ◆ belső vájt

- ◆ 1 gyökér
- ◆ cavum dentis hasonló mint kívülről
- ◆ felsőkon 1 gyökércsat., alsókon kettős
- ◆ zárt fogsornál nem érintkeznek(felsők elől)
- Dentes canini:
 - ◆ csúcsban végződő , hordó idomú korona
 - ◆ később a csúcs lekopik
 - ◆ pillérfogak
 - ◆ 1 gyökércsatorna, 1 gyökér
- dentes premolares:
 - ◆ kívülről olyan mint a szemfog, de
 - ◆ „ gumó(1 buccalis, 1 lingualis)-> mesiodistalis barázda
 - ◆ ált. 1 gyökerű, felső eeső 2 gyökerű
 - ◆ pulpakamra kétcsúcsú
 - ◆ alsó gyökércsat: 1 , felső 2, vagy jelzetten 2
- dentes molares
 - ◆ korona négyzet alakú
 - ◆ előlső felső: 2 buccalis-2 palatinális gumó
 - ◆ második felső:3 gumó
 - ◆ harmadik felső(bölcességfog) 3 gumó
 - ◆ felsők: 3 gyökerűek-> 3 gyökércsatorna-> bölcességfognál néha összenőnek
 - ◆ alsók: 5 gumó, 4 gumó, 4gumó, 2ős gyökér-> 1-1gyökércsatorna
- dentes decidui: a megfelelő maradandóhoz hasonló, korona alacsonyabb, szélesebb
- fogzás: 7.-30. hónap
- szövettana:
 - coronát fogzománc borítja<- adamantoblastok terméke-> 6 szögletű hasábokból, amik kifelé vastagodnak
 - dentin: fő állománya: sugaras elmeszesedett sejtközzötti állomány<- odontoblastok terméke-mészsókban gazdagabb, kollagénben szegényebb mint a csont
 - cement: gyökeret borítja:
 - ◆ csúcsa: csontsejtek, teteje: nincs sejt
 - periodontium: cement és a csontfelszín között el nem meszesedett kötőszövet
- gingiva, interdentalis papilla
- fogbél- pulpa dentis- odontoblastok borítják, erek és idegek

6./ n. III., IV., VI.

- n. III.
 - nucleus motorius n. III., nucleus E-W
 - FOS
 - ramus superior: n. r. suo., n. levator palpebrae superioris
 - ramus inferior:
 - ◆ radix oculomotoria: postganglionaris rostok a ggl ciliarehoz
 - ◆ izomágak: n. r.b inf, n. o. b. inf, m. r. b. m
 - ◆ ggl ciliare: nn. ciliares breves-> m. ciliaris, n. sph. pup.
- n. IV.:
 - nucleus motorius n. IV.
 - frenula v. mis.

- FOS
- m. obl. b. sup-ba

➤ n. VI:

- nucleus motorius n. VI
- híd ny.v. határon pyramisok oldalán
- n.v.b. lat